

Kuratore: Astrīda Riņķe

Izstādes tapšanā piedalījās:

Kristaps Kalns

Kosmas Zervoudis

Reinis Laugalis

Māris Liepa

Šarlote Kalna

Dainis Pundurs

Artūrs Igoveņš

Anna Fanigina

Medicīnas centrs ARS, personīgi Māris Andersons

Līvānu stikla un amatniecības centrs, stikla pūtējs Aleksandrs Logvins

ULLE akmens apstrāde, Raivis Kurpnieks

Atbalsta:

Valsts kultūrkapitāla fonds

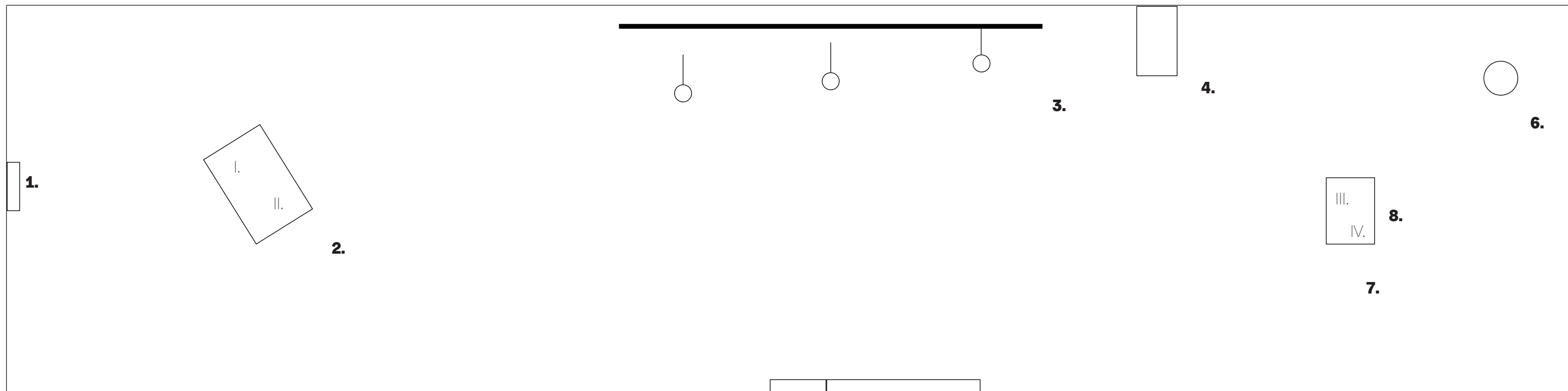
Rīgas Dome

SARMĪTE MĀLIŅA / AUTOPSIJA PAŠROCĪGI

Vārda AUTOPSIJA etimoloģiska izcelsme ir sengrieķu **αὐτοψία** un nozīmē "redzēt savām acīm". Process, ar kuru apzīmē, detalizētu medicīnisku apskati un/vai miruša ķermeņa preparēšanu, lai noteiktu nāves cēloni zinātniskiem vai medicīniskiem mērķiem. Šai izstādei nav zinātniska vai medicīniska pamata. Tā ir personīga, egoistiska, urķēšanās unikālajā sevī, mēģinot atrast vismaz kādas ticamas liecības esības jēgai. Tā mokoties, vērojot, ar pamatotām bažām analizējot savas dzīves ritējumu, rodas vēlme atbalstīties pret ko mūžīgu "saulē sasilušu akmeni, sūnām klātu zemi meža ielokā". Pat ļauties pārstāt domāt. Es šādi sajūtos nonākot mediķu aprūpē. Pieslēgtās sistēmas monotonā darbība, baltā, košā gaisma atrodas uz manipulāciju virsmas, dod brīvu vietu sakārtotām domām. Izstāde ir vingrinājums ceļā uz otro lielāko notikumu dzīvē. Par tā gaidām ar dievināto Džakondas smaidu sejā. Atšķirībā no pirmā lielā notikuma, šoreiz būs lielāka klātbūtnes sajūta, būs jāpiedalās. Un tas jau ļauj vaļū brīvai fantāzijai...

Māksla ir viens no palīgiem, kas mūs sadraudzē ar dzīvi, nes atbildību par lietu kārtību. Izstāde sastāv no vairākiem objektiem, arī autopsijai un medicīniskām manipulācijām paredzētiem galvas balstiem. Tie lietoti ar atsauci uz laiku, kad aktīvi tika balzamēti faraoni, lai tie dzīvotu "ilgi un laimīgi" – pārļaicīgi. Galvas balstus senie ēģiptieši izmantoja, lai atbalstītu kaklu miega laikā. No šīm formām evolucionējuši mūsdienās izmantojamie galvas balsti. Izstādē tiks eksponēta Farona Khentika galvas balsta (2323–2150 p. Kr.) marmora kopija.

Pārējie objekti, stāsti no dzīves agrāk un tagad. Rezumējot spraigos notikumus uz zemes, tiem pāri – smalka, koka skulptūra, balodis ar izplestiem spāriem. Svētā Gara un Dvēseles simbols – protams, klusās cerības un ilgošanās par dzīvi pēc nāves, maigais liecinieks.

1. BRĪVPRĀTĪGĀ ATZĪŠANĀS. Ticīgo cilvēku grēksūdzes, tam paredzētās vietas fascinējušas un mulsinājušas vienmēr. Domas par šo procesu nav radušas man drošus secinājumus. Vai tiešām sievietē baltā lakatiņā noliekto galvu pie grēksūdzes lodziņa arī? Es vēl nezinu.

2. MANIPULĀCIJAS GALDIŅŠ AR MARMORA VIRSMU NR. 1

I) FARAONA KHENTIKA GALVAS BALSTA (2323–2150 P. KR.) MARMORA KOPIJA

II. FIZIOTERAPIJAS OBJEKTS

3. LAUZTĀ SIRDS. Man seši gadi. Latgalē ieraugu puķi lauztā sirds. Pat baidos uz to skatīties, neērti par viņas saldsērīgo stāstu, kurš tik acīmredzami nolasās. Nodomāju - daba ir tik nekautrīga. Tā nevar. Zaru izliekums, no ziedu sirsniņu piekariņu svāra. Krāsa. Vēsā smarža. Viss liecina par neizbēgamo. Novēršos.

4. MEITENE AR KAĶI. Skaistākais priekšmets manā bērnībā bija ovāla, kolorēta fotogrāfija virs gultas, kurā redzama meitene ar kaķi. Nevarēju taču zināt, ka pienāks laiks, kad viedoklis par šo skaistumu būs jāformulē kā kičs. To darīju ar vieglu sirdi. Tagad pienācis laiks vēlreiz apsvērt šo lietu patieso dabu.

5. SVĒTAIS GARS. Rezumējot spraigos notikumus uz zemes, tiem pāri – smalka, koka skulptūra, balodis ar izplestiem spārniem. Svētā Gara un Dvēseles simbols – protams, klusās cerības un ilgošanās par dzīvi pēc nāves, maigais liecinieks.

6. ŅAUDOŠS SPILVENTIŅŠ (Atsauce uz Džona Golsvertija triloģiju «Forsaitu teiku» – neveikls pārpratumš ar cepuri)

7. MANIPULĀCIJAS GALDIŅŠ AR MARMORA VIRSMU NR. 2

III. **PIESPIEDU ATZĪŠANĀS.** Kļūstot par bezdarbnieci, kā atbalsts no Valsts tika piedāvāts bezmaksas psihoterapeita apmeklējums. Šāda manipulācija ar sevi man nekad nav bijusi pieņemama. Bet es to izdarīju. Pirmais, ko es tur ieraudzīju ierodoties, uz galda pa rokai novietoto papīra kabatlakatiņu kasti. Tas sagrāva manu pašcieņu pavisam.

IV. ĀMURĪTIS

8. SĪKAS NEPATIKŠANAS